

Støvring Skytteforening

Skrevet af Anna Hagens

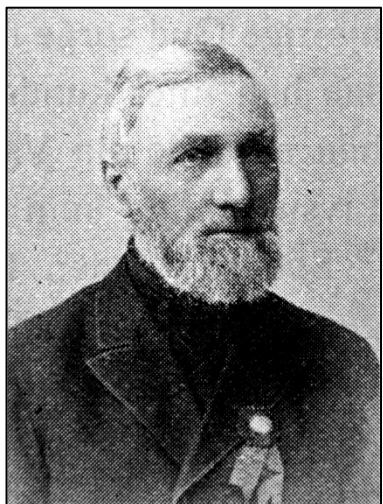

Ludvig Mosbæk og hans hustru Kirstine

I Aalborg Amt stod skyttesagen helt op til 1890 langt tilbage for andre egne i landet, og arbejdet med skydning og gymnastik var minimalt. Allerede i 1881 oprettes Støvring Skytteforening af daværende planteskoleejer og ivrig Venstremand Ludvig Mosbæk som underafdeling af Aalborg Amts Skytte- og Gymnastikforening.

Støvring Skytteforening blev oprettet i en tid, hvor kampstemningen var stor blandt bønderne. Estrupstyrets politik omkring forsvarsspørgsmålet og dets uparlamentariske skatteoprævning skabte politisk uro i store dele af landet, og skytteforeninger fik stor tilslutning fra grundtvigianske kredse og andre frihedselskende kredse rundt om i landet. Selvom det kan være svært for eftertiden at afgøre, om forsvarssagen, beskatningsproblemerne eller det fornøjelige friluftsliv har været det væsentlige for den enkelte deltager i starten, så kædedes disse faktorer sammen i samvær og kammeratskab med grundtvigsk og folkelige tanker, der umærkeligt gled ind i deltagerens bevidsthed gennem lederens engagement til et folkeligt nationalt hele.

Senere, da de umiddelbart brændende politiske stridsspørgsmål blev udjævnet gennem Venstres gradvise magtovertagelse, blev det folkelige fællesskab og friluftslivets tiltrækning med en bred national grundtone det væsentlige i opretholdelsen af skytte- og gymnastikforeningernes liv og virke.

Lærer Jens Mosbæk, foregangsmand i det grundtvigianske miljø i Støvring

Opråb som:

*Hold Skyttesagens Fane højt,
fyr Riflen så det gjalder,
hør Kuglens melodiske Fløjt,
følg, Fædrelandet kalder.*

... og:

*Stem op Gymnast, en frejdig sang
i al din Ungdoms Færden,
spænd lystigt i med Løb og Gang,
og du erobrer Verden.*

... giver et rammende billede af stemningen omkring 1880'erne.

Også i Støvring fandt disse tanker genklang. Ludvig Mosbæk, sønnen til byens grundtvigiansk prægede skolelærer Jens Mosbæk, var fra sine unge år og frem til sin udvandring til USA i 1891 ud fra en grundtvigiansk grundholdning engageret i såvel det folkelige, det politiske, som de unges friluftsliv. Dette gav sig udslag i en række initiativer både lokalt og på

amtsplan. Han var således ikke kun initiativtager til Støvring Skytteforening og foreningens formand indtil 1891, men også medlem af forretningsudvalget og fra 1887 til 1890 formand for Aalborg Amts Skytte- og Gymnastikforening og satte dermed sit præg på skytte- og gymnastikforeningers udvikling og virke.

Manglende kildemateriale gør det vanskeligt at belyse foreningens formål og virke i ældre tid. Selv om der i de gamle landsforeningsvedtægter lægges mere vægt på forsvarsviljen end i dag, viser slagordene på foreningens gamle fane fra 1880'erne "For Danmark, Frihed, Ære og Ret", og foreningens formålsparagraf fra 1952, at Støvring Skytteforenings formål og aktiviteter falde i tråd med tankerne på amts- og landsplan. Således siges det i amtsorganisationens §1 de 1889:

"Skyttesagens Formaal er ved Udbredelse af Færdighed i Skydning og Legemsøvelser at udvikle Folkets Evner og Styrke dets Vilje til at forsvare Fædrelandet, at forberede og at fremme Skydefærdigheden hos de Ældre".

Samtidig ville man fra ledelsens side såvel i tale som i sang vække den folkeånd, som med tiden blev den bærende i skyttebevægelsen. Foreningens faneblader og inserater fra gamle aviser viser, at Støvring Skytteforening fuldt ud levede op til disse krav. I Aalborg Amtstidende af 24. oktober 1889 bragtes følgende inserat:

Skyttefest i Støvring

Forrige Søndag holdtes en lille hjemlig Skyttefest i Støvring med Præmieskydning og Gymnastikopvisning af Karle og Piger. Om Formiddagen stødes der 400 og 800 Alens Afstand, og om Eftermiddagen samledes man til Festen, der begyndte med Legemsøvelser. Disse bedømtes af Gymnastiklærer Jørgen Andersen Bo fra Testrup, som derefter holdt et Foredrag for de Forsamlede. Han talte om Betydningen af at finde og fastholde de bedste Idealer for Menneskelivet og Folkelivet. Til Slutning uddelte han Præmier. Gymnasterne (Karle og Piger) forærede deres Lærer Niels Kr. Jensen en Gyngestol og en Skrivemappe som Anerkjendelse af og Tak for hans Arbejde. Om Aftenen tog Skytte- og Ungdomsforeningens Medlemmer sig en Svingom og morede sig godt. Hele Festen var vellykket.

Af præmiemodtagerne kan eksempelvis nævnes: Marie Mosbæk, Kristian Mosbæk, Niels Kr. Jensen, Anna Bæk, Kristian Østergård, Anders Bobjerg og Anna Buus.

Støvring Højskole med lærere og elever kort efter indvielsen 1885

Ovennævnte giver et levende billede af foreningens aktivitet, folkelige liv samt den aktive kreds omkring skytteforeningen, som lige såvel som ved husflidsforeningen erkendes som keretropperne omkring højskolen. De regelmæssige skydeøvelser og hjemlige stævner blev afholdt på foreningens skydebane ved daværende Juelstrup Sø.

Den stigende betydning af det bymæssige islæt, der fulgte med stationsbyvæk-

sten og med andre befolkningslags vækst i forhold til det oprindelige bondemiljø, skabte et behov for nogle socialt, åndeligt og folkeligt forbindende aktiviteter til at modvirke den med moderniseringen følgende sociale splittelse. Ungdomsarbejdet, friluftslivet og sportslivet viste sig at have disse positivt samlende muligheder. Disse har gennem tiden været taget op fra både de gamle kærnetropper og fra nytilkommende idealistiske ungdomsledere og har været vigtige i udviklingen af et lokalt fællesskab på tværs af de forskellige livsforhold og livssyn, som nemt adskiller folk.